

«**باتشکر از حضرت‌عالی که فرصتی در اختیار هفته‌نامه افق حوزه قرار دادید تا در موضوع انتخابات مجلس شورای اسلامی، به بررسی مواضع و دغدغه‌های مرحوم آیت‌الله مصباح یزدی** رحمته‌الله به بحث و گفت‌وگو بنشینیم و از مطالب ارزشمندتان استفاده کنیم.

● بحث انتخابات به‌عنوان یکی از برکات انقلاب اسلامی م‌رھون فداکاری‌های شهدا و حضرت امام رحمته‌الله و علما و همه کسانی است که در راه برپایی جمهوری اسلامی و سرنگونی رژیم طاغوت زحمت کشیدند. جا دارد که ابتدا به روان پاک همه آنها درود بفرستیم و برای همه آنها آرزوی علو درجات را داشته باشیم.

آیت‌الله مصباح رحمته‌الله در زمینه انتخابات مباحث خیلی مفصل و گوناگونی را در مناسبت‌های مختلف و خطاب به مخاطبان خیلی متنوعی بیان فرموده‌اند. بعضی از آنها مربوط به مبانی نظری انتخابات است و بعضی راجع به مسائل و احیاناً آسیب‌های انتخابات است و بعضی مربوط به تأکید بر شرکت در انتخابات؛ مخصوصاً در آنجایی که مخاطبان عموم مردم بودند، بحث‌های خیلی جالبی درباره ضرورت و اهمیت انتخابات و شرکت در انتخابات و بالا بودن مشارکت در انتخابات دارند. همین‌طور یکی از نکات مورد تأکید ایشان در این بحث‌ها، معیارهای انتخابات و انتخاب افراد برای پست‌های مختلف است.

«**نظر مرحوم علامه مصباح یزدی** رحمته‌الله درباره اصل اهمیت انتخابات و شرکت در انتخابات چه بود و عمده تأکید ایشان متوجه چه جهت یا نکاتی بود؟

● درباره اصل اهمیت انتخابات و شرکت در انتخابات ایشان روی این نکته تأکید می‌کردند که در جمهوری اسلامی، این زمینه فراهم شده که مردم خودشان مسئولین را انتخاب کنند و این یک فرصت و برکت است و نتیجه انقلاب است و باید قدر آن را بدانیم و شکر این نعمت را بجا بیاوریم و اهمیت آن را برای مردم هم بیان کنیم که آن را به–عنوان یک امر عادی تلقی نکنند؛ صرف اینکه یک حقی داریم و هر وقت خواستیم، از آن استفاده می‌کنیم و اگر میلمان نکشید، استفاده نمی‌کنیم را تفکر درستی نمی‌دانستند. از منظر ایشان ارزش این فرصتی که برای مردم در جمهوری اسلامی فراهم آمده است، خیلی بیش از اینهاست و برای این آثاری را می‌شمارند: (الف) تأثیرگذاری هر فرد در آینده نظام

این فرصت انتخابات باعث می‌شود که هر فردی بتواند، در آینده نظام نقش بازی کند و تأثیرگذار باشد. بنابراین با توجه به اینکه نتیجه انتخابات و رأی‌گیری بر اساس اکثریت نسبی محاسبه می‌شود، چه‌بسا گاهی یک رأی هم بتواند، نتیجه انتخابات را تغییر دهد؛ لذا این‌تصور که رأی یک نفر به کجا برمی‌خورد و اگر من رأی هم ندادم، در جایی تأثیرگذار نیست، این حرف اشتباهی است و هر فردی حضورش مهم است و تأثیرگذار!

(ب) **تأکید بر حضور حداکثری در انتخابات**

نکته دوم این است که وقتی انتخابات با حضور حداکثری صورت بگیرد و اکثریت فوق‌العاده‌ای در انتخابات شرکت کنند، این خودش یک مطلوبیتی دارد و یک موضوعیتی دارد و م‌کز به فرمایشات مقام معظم رهبری و حضرت امام رحمته‌الله تمشک می‌کردند که این مسئله حضور حداکثری خودش یک مطلوب است و آثاری بر آن مرتب می‌شود؛ اعم از اولاً یک نشاطی را در جامعه به همراه دارد که مردم احساس می‌کنند که مؤثر و تأثیرگذار هستند و دارند، سرنوشت کشورشان را برای مدتی تعیین می‌کنند. خود این نشاط سیاسی در جامعه، مطلوب است.

(ج) **پاس دشمنان نظام در سایه انتخاباتی پرشور**

اثر دیگر آن این است که دشمنان که گاهی در اثر بعضی از حرکاتی که دارند و بعضی از آثاری که بر آن مرتب می‌شود، امیدوار می‌شوند که مردم را ناامید کرده باشند و بتوانند، آن نیات پلیدشان را در مبارزه با نظام و در براندازی و تغییر ریل جمهوری اسلامی، پیش ببرند؛ وقتی مردم با نشاط و با شرکت حداکثری خود وارد صحنه انتخابات شوند، این امیدها را ناامید می‌کنند. در واقع یک نوع رزمایشی است، در برابر دشمنان که اقتدار کشور و اتحاد و همبستگی ملی را تثبیت می‌کند و این خیال واهی دشمنان که می‌توانند، ایجاد شکاف بکنند و بین مردم و نظام را جدایی بیندازند، تضعیف می‌شود و آنها ناامید می‌شوند.

(د) **انتخاب اصلح و مشارکت حداکثری، پشتوانه‌ای قدرتمند برای نظام**

اثر دیگر آن این است که اگر مردم با حضور آگاهانه و با بصیرت شرکت کنند و انتخاب درستی انجام دهند، آن دولت یا آن نماینده شورایی که تشکیل می‌شود، پشتوانه قوی‌تری دارد و می‌تواند، در مقابل دشمنان با شجاعت بایستد. اگر مسئولان احساس کنند که پشتشان خالی است و مردم خیلی رغبتی ندارند، در بزنگاه‌ها ممکن است که دچار تردید شوند یا احیاناً وادادگی اتفاق بیفتد که این می‌تواند، با مشارکت حداکثری خشن شود.

«**از منظر آیت‌الله مصباح یزدی** رحمته‌الله **تکلیف سیاسی و دینی آحاد افراد جامعه در انتخاب نمایندگان مجلس شورای اسلامی چه بود؟**

● از منظر ایشان ما در انتخابات دو تکلیف داریم؛ یکی تکلیف در مشارکت و حضور در پای صندوق‌های رأی و یکی هم، انتخاب اصلح برای پیشبرد آرمان‌های انقلاب؛ صرف اینکه ما حضور داشته باشیم، درست است که هدف اول را تا حدودی برآورده می‌کند، منتها اگر انتخاب درستی نداشته باشیم و با بصیرت انتخاب نکنیم، ممکن است که افرادی که انتخاب می‌شوند و تصمیم‌گیر هستند و مسئولیت می‌پذیرند، افراد نابایی باشند و خدای ناکرده برای سرنوشت انقلاب و کشور زیان‌های جبران‌ناپذیری را به‌بار بیاورند؛ لذا مسئله انتخاب اصلح، یک امر بسیار مهمی است که در این جهت آیت‌الله مصباح رحمته‌الله در مناسبت‌های مختلف به بیان ابعاد و معیارهای انتخاب اصلح و ضرورت اینکه اگر

■ سه‌شنبه ۱ اسفند ۱۴۰۲ ۱۰ شعبان المعظم ۱۴۴۵ ۲۰ فوریه ۲۰۲۴

بایسته‌های انتخابات از منظر آیت‌الله مصباح یزدی رحمته‌الله

گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین علی مصباح یزدی

این اتفاق نیفتد، چه مصیبت‌هایی که برای جامعه و انقلاب و حتی اسلام ممکن است، پیش بیایید را تبیین می‌فرمودند مانند:

الف) انتخاب اصلح یک اصل شرعی و عقلی

مرحوم آیت‌الله مصباح رحمته‌الله اصل انتخاب اصلح را به‌عنوان یک اصل شرعی و عقلی معرفی می‌کنند که در هر جایی که آدم باید بین چند چیز انتخاب کند، قفل حکم می‌کند که آن چیزی را که بهتر است، انتخاب کند. اگر می‌توانی بهتر را بشناسی و بهتر را انتخاب کنی، اگر آن را انتخاب نکردی، عقلاً مذمت می‌کنند. این یک امری است که عقل می‌فهمد و نیازی به دلیل دیگری هم ندارد.

در عین حال یک دلیل شرعی هم دارد و آن این است که انسان در چنین مواردی، باید حتماً به دنبال بهترین گزینه برود. منتها در انتخاب‌های مختلف، متناسب با آن هدفی که از انتخاب هست و متناسب با پیامدهایی که دارد، معیار اصلح بودن متفاوت می‌شود یا حداقل درجات آن کم و زیاد می‌شود. یک موقع است که ما می‌خواهیم، یک خانه‌ای را بخریم و بهترین خانه‌ای که در وسع‌مان است، باید انتخاب کنیم. یک موقع است که می‌خواهیم، برای شورای روستای‌مان کسی را انتخاب کنیم، خب متناسب با فضای آنجا و نیازها و اهدافی که وجود دارد، شرایطی را در نظر می‌گیریم که چه کسی اصلح است؛ اما وقتی که برای پست‌ها و منصب‌های کشوری و ملی می‌خواهیم، کسی را انتخاب کنیم، باید متناسب با آن، اصلحیت را در نظر بگیریم؛ مخصوصاً که بعضی از این پست‌ها گرچه ملی است و در سطح ملی به آن نگاه می‌شود؛ ولی آثار بین‌المللی دارد و می‌تواند، فضای و نگاه بین‌المللی کشور را تغییر دهد و روابط بین‌المللی را به‌گونه خاصی تنظیم کند و بعضی از تصمیم‌هایی که در این مناصب گرفته می‌شود، گاهی آثارش تا ده‌ها سال باقی می‌ماند. درست است که ۴ سال فرد مسئولیت دارد؛ ولی تصمیمی که می‌گیرد، چه‌بسا نسل‌های بعد هم تحت تأثیر آن باشند و پیامدهای آن را ببینند. از این نظر معیار، اصلحیت برای مسئولیت‌های این‌چنینی که حالا ممکن است، مجلس خبرگان، دولت و غیره باشد، لازم است که به آن توجه شود و هم خودمان توجه کنیم و هم، باعث توجه دیگران شویم و معیارها را برایشان بازگو کنیم.

(ب) خصوصیات اصلح

نکته دیگر در اصلحیت این است که برای هرکدام از این مسئولیت‌ها شرایط و ظرفیت‌های متفاوتی لازم است؛ مثلاً یک فردی که می‌خواهد، نماینده مجلس شود، هم باید نسبت به مسائل که می‌خواهد، تصمیم‌گیری کند، علم داشته و آگاه باشد و هم، نسبت به مسائل معنوی و اخلاقی باید تقوای بالایی داشته باشد که تحت تأثیر هوای نفس قرار نگیرد و هم، باید بصیرت سیاسی لازم را داشته و نسبت به جنبه‌های اسلامی آن مسائل علم داشته باشد؛ لذا وقتی که می‌خواهیم، یک فردی را انتخاب کنیم، این جوانب مختلف را ما باید با هم در نظر بگیریم. ممکن است یک فردی از نظر علمی خیلی بالا باشد و از همه رقب‌ها بهتر باشد؛ ولی در جنبه تقوایی ضعیف باشد و از این جهت، آن جنبه علمی‌اش هم زیر سؤال برود. یا از جهت تقوا خیلی خوب باشد؛ ولی از جهت بصیرت سیاسی ضعیف باشد؛ لذا در انتخاب اصلح، باید به برآیند همه این شرایط را نگاه کنیم و افراد را بر اساس برآیند این شرایط با هم مقایسه کنیم.

«**از منظر آیت‌الله مصباح** رحمته‌الله **شخص اصلح باید دارای چه خصوصیات دیگری باشد؟**

● درباره معیارهای اصلح بودن، علامه مصباح رحمته‌الله در مجموع سخنان‌شان به عوامل متعدد فراوانی اشاره می‌کنند که هرکدام در جای خودش مفید، مؤثر و مهم است. حالا بعضی از آنها را که من بیشتر فکر می‌کنم که مورد نیاز باشد، بیشتر تأکید می‌کنم.

بدهد، مرزش با دشمنان مشخص باشد؛ نه اینکه همیشه در فضای ابری و غبارآلود و حتی رأی‌های ممتنع و خاکستری باشد که مبادا به کسی بر بخورد و کسی ناراحت شود. این به درد این‌چور مناصب نمی‌خورد.

(و) ساده‌زیستی و پرهیز از تجمل‌گرایی

ساده‌زیستی و پرهیز از تجمل‌گرایی، یکی از ویژگی‌هایی است که هم، مورد تأکید مقام معظم رهبری است و هم آیت‌الله مصباح رحمته‌الله روی آن خیلی تأکید داشتند که چنین ویژگی‌هایی باید در مسئولان جمهوری اسلامی باشد. اعتقاد و تلاش برای استقلال سیاسی، اقتصادی و فرهنگی کشور که این وابستگی‌ها می‌تواند، اصل و اساس جمهوری اسلامی را بر باد دهد.

(ز) درد دین داشتن

درد دین داشتن، یکی دیگر از شاخصه‌هاست که اینکه فرد یک فرد دلسوزی است و می‌خواهد، کاری انجام دهد و مشکلی را رفع کند، این خودش خیلی مهم است؛ اما به‌شرط اینکه این را از راه دین و راهکارهای دینی دنبال کند و این باز برمی‌گردد، به‌همان شاخصه جمهوری اسلامی‌که می‌خواهد، جمهوری اسلامی باشد و اسلام را برای حل معضلات جامعه کارآمد می‌داند. نکات ریز دیگری هم هست که من برای اینکه وقت شما را نگیرم، به آنها اشاره نمی‌کنم.

«**اگر ما بخواهیم به مسئله آسیب‌شناسی انتخابات از منظر آیت‌الله مصباح بپردازیم، ایشان در این مسئله به چه نکاتی توجه می‌دادند؟**

● **(الف) انحراف آرای مردمی با وعده‌های مادی و نفسانی**
از منظر ایشان اولین آسیبی که می‌تواند متوجه یک انتخاب درست شود و انسان را در دام انتخاب‌های غلط بیندازد، هوای نفس و خواسته‌های نفسانی است و دشمنان و کسانی که ریاست‌طلب و مقام‌طلب هستند، از این نقطه ضعف زیاد استفاده می‌کنند و در تبلیغات‌شان روی این نکات انگشت می‌گذارند و خواسته‌های نفسانی و مادی انتخاب‌کنندگان را برجسته می‌کنند و روی آن مانور می‌دهند که اگر ما انتخاب شویم، مثلاً این خواسته شما را برآورده می‌کنیم. اینها اگر مورد توجه قرار نگیرد و افراد پرایشان تبیین نشود که اینها به ضرر خودشان و جامعه است، می‌تواند یک تهدید بزرگی باشد و مانع تشخیص درست شود. این یکی از آسیب‌های انتخاب درست است. همین می‌تواند به یک شکل دیگری آسیب‌زا باشد؛ به این معنا که احیاناً کاندیداهایی که تقوای کافی ندارند، با کمک‌های مالی و با وعده‌های پست و مقام و چیزهایی از این قبیل، می‌توانند آرای رأی‌دهندگان را به سمت غلطی سوق دهند.

(ب) یک‌سونگری

نکته دیگری که می‌تواند آسیب‌زا باشد، یک‌سونگری است و اینکه یک نقطه قوتی را که در فرد می‌بینند، جذب آن شوند و بقیه نقاط ضعفی که ممکن است، بزرگتر از این نقطه قوت باشد، آن را نادیده بگیرند و یا به آن توجه نکنند و این می‌تواند، باعث انتخاب غلط و تشخیص غلط و آسیب‌های ناشی از آنها شود؛ البته این نکته را هم باید توجه کرد که ما نباید ایده‌آل فکر کنیم و دنبال فردی باشیم که هیچ نقطه ضعفی نداشته باشد و در همه امور، نقطه اعلا باشد؛ به هرحال باید در نسبت‌سنجی با دیگر گزینه‌ها ببینیم، چه کسی از همه بهتر است و به‌اصطلاح باید دنبال اصلحیت نسبی باشیم.

(ج) تبلیغات فریبنده

نکته دیگری که می‌تواند آسیب‌زا باشد، تبلیغات فریبنده است که گاهی فضای تبلیغاتی جامعه به‌شکلی است که انسان را از بسیاری از نکات غافل می‌کند. یک جنبه را خیلی بزرگ و درشت می‌کنند و تبلیغات می‌کنند و بقیه ابعادی که ممکن است، آنها مهم‌تر هم باشند، مورد غفلت و در سایه قرار می‌گیرد. این عدم جامعیت و عدم جامع‌نگری، می‌تواند آسیب‌زا باشد؛ مخصوصاً اگر آن نقطه ضعیف‌ها، نقطه ضعف‌های اخلاقی، دینی و اعتقادی باشد که ممکن است، باعث پیامدهای جبران‌ناپذیری برای جامعه باشد.

«**عموم مردم گاهی مطرح می‌کنند که چون ما نمی‌توانیم، درست تشخیص بدهیم که چه کسی اصلح است، ممکن است در انتخاب اشتباه کنیم. ما از کجا بدانیم که فلان فردی که کاندیدأ شده، علم و تقوای لازم را دارد؛ راهی نداریم که مطمئن شویم، فلان کاندیدأ اصلح است و چون ممکن است که به نتیجه قطعی نرسیم، پس دلیل ندارد که وقت بگذاریم و تحقیق کنیم؟ مرحوم آیت‌الله مصباح نسبت به این‌گونه شبهات چه پاسخی می‌دادند؟**

● این هم یکی از آسیب‌هاست که ایشان به آن اشاره می‌کنند و می‌گویند که به این بهانه نباید از زیر این بار شانه خالی کنیم؛ بلکه باید تا اندازه‌ای که می‌توانیم، همان‌طوری که برای سایر امور مهم زندگی تحقیق می‌کنیم و پرس‌وجو می‌کنیم؛ ولو اینکه ممکن است، در نهایت به یک نتیجه اشتباهی برسیم؛ ولی این مانع از این نمی‌شود که تحقیق نکنیم. این مثال را من از خودم می‌گویم که مثلاً برای خواستگاری که برای فرزند ما می‌آید، تا اندازه‌ای که بتوانیم تحقیق می‌کنیم و ممکن است که نهایتاً به یک گزینه اشتباهی برسیم؛ ولی ما وظیفه‌مان را انجام داده‌ایم و کاری را که از دستمان برمی‌آید، باید انجام دهم تا تکلیف الهی را انجام داده باشیم. اگر هم نهایتاً نتیجه تحقیقات ما اشتباه درآمد، عذری داریم پیش خدا که ما آنچه که از دست‌مان برمی‌آمد، انجام دادیم. این چند نکته کلی بود که در مورد انتخابات از فرمایشات ایشان می‌شد، استفاده کرد.

«**فشارهای اقتصادی که همواره در طول این ۴۰ سال از سوی دشمنان نظام همراه انقلاب بوده است، ممکن است باعث دل‌سردی بعضی از طبقات جامعه بشود و در نتیجه از شرکت در انتخابات منصرف شوند. نسبت به این موضوع علامه مصباح** رحمته‌الله **چه سفارشاتی را داشته‌اند و این‌نگار را چگونه تبیین می‌کردند؟**

● همان‌طور که اشاره کردید، این چیز جدیدی نیست و ما زمان‌هایی را گذرانده‌ایم که خیلی فشارها بدتر از این‌ها

«ویژه‌نامه شکوه حضور / ۱۳»

www.ofoghhawzah.com

بوده وضع اقتصادی و وضع اجتماعی کشور خیلی درهم ریخته‌تر و مشکلات خیلی زیادت بوده؛ مخصوصاً در زمان جنگ؛ ولی این یک حقیقتی است که امروز به‌خاطر وجود رسانه‌های جمعی و فضای مجازی، کار دشمن خیلی راحت شده؛ برای اینکه روی این‌ها مانور بدهد و در اذهان عمومی تأثیرگذاری بکند.

(الف) تغییر شرایط بدون حضور مردم امکان‌پذیر نیست
یکی از نکاتی که آیت‌الله مصباح در همه مسائل از جمله مسئله انتخابات روی آن تأکید می‌کردند و روشنگری در این زمینه را وظیفه نخبگان می‌دانستند، این بود که اولاً تغییر شرایط بدون حضور مردم امکان‌پذیر نیست. اگر مشکلی وجود دارد، راه رفع این مشکل این است که ما با آگاهی به میدان بیاییم و افرادی را جای‌گزین کنیم که این مشکلات را برانند، حل کنند و مشکلات اضافه‌ای به وجود نیاید. بنابراین اتفاقاً وجود این مشکلات باید انگیزه قوی‌تری برای حضور بیشتر و تغییر شرایط شود!

(ب) توجه کردن به مشکلات و پیدا کردن راه حل‌های دینی
نکته دوم این است که به اعتقاد ما که مسلمان هستیم و بر اساس آموزه‌های انقلاب و اسلام پیش می‌رویم، بسیاری از مشکلات جامعه ما، ناشی از این است که ما در سطح مسئولان و تصمیم‌گیرندگان و برنامه‌ریزان افرادی که واقعاً در این شاخصه‌هایی که گفتند، نمره قبولی داشته باشند، خیلی کم داریم. نکته اصلی و کانونی این مسئله هم، بحث اسلامیت است. اینکه بعضی از مسئولان دلسوزانه می‌خواهند، مشکلات را حل کنند؛ ولی راه حلشان همان راه حل‌های غربی و شکست‌خورده است. ما اصلاً انقلاب کردیم برای اینکه آن راه حل‌ها را کنار بگذاریم و اسلام را پیاده کنیم؛ منتھی به‌دلیل اینکه راه دیگری بلد نیستند، بیشتر روی این مسائل و این روش‌ها تکیه می‌کنند.

لذا یکی از نکاتی‌که آیت‌الله مصباح رویش تکیه می‌کردند، این بود که ما در انتخابات‌مان باید روی مشکلات و راه حل‌های دینی تکیه کنیم و اینکه اگر ما امروز مشکلات اقتصادی داریم، جوابش در اسلام است و باید برویم به سمت اینکه مسئولانی را انتخاب کنیم که در این جنبه قوی‌تر باشند.

(ج) توجه دادن به خدمات انقلاب اسلامی

درست است که ما مشکلات اقتصادی، اجتماعی و سیاسی داریم؛ ولی به نیمه پر لیوان و این برکات و جنبه‌ای که از برکات انقلاب است که ما حضور دین را در جامعه داریم و این نقطه قوت جامعه ماست، باید روی این هم تکیه کنیم و اینکه یک هدف مهم انقلاب این بود که اسلام سربلند شود و اسلام در جامعه حضور داشته باشد؛ اسلامی که به حاشیه رفته بود و حتی از بسیاری از جنبه‌های جامعه حذف شده بود. اگر ما این را برای مردم تبیین کنیم که پرنرگ شدن جنبه دینی در جامعه اصل بود و برکاتی که در این زمینه بعد از انقلاب در جامعه ما حاصل شده، این مهم‌ترین دستاورد انقلاب است و این منحصراً در چارچوب جامعه ما هم نمانده؛ آثاری که از این جهت در جهان منتشر شد و اقتداری که دین در جامعه و در جهان پیدا کرده، محصول انقلاب است؛ لذا ایشان روی این مسئله تأکید می‌کردند که ما برای اینکه به مردم امید واقعی بدهیم و امید واهی ندهیم، این جنبه‌های مثبت انقلاب و نظام جمهوری اسلامی را باید پررنگ کنیم و گوشزد کنیم که متأسفانه معمولاً خیلی تحت‌الشعاع مشکلات اقتصادی و مادی قرار می‌گیرد؛ درحالی‌که این اصل کار است و این آرمان اصلی انقلاب بوده و دستاورد مهم انقلاب تقویت دین در جامعه بوده و بسط این نگاه در جهان نسبت به اسلام و نسبت به دین بوده و این، کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد. اگر این جنبه بیشتر توضیح داده شده و بیشتر بیان شود، موجب امیدواری می‌شود. در این جنبه کارآمدی نظام در پیشبرد هدف انقلاب اسلامی خیلی کم کار شده؛ درحالی‌که این اهمیتش از بقیه جنبه‌ها بیشتر است.

«**سخن پایانی حضرت‌عالی؟**

● شاید نکته‌ای که بشود اضافه کرد، این است که ما در این دوره، انتخابات خبرگان را هم پیش رو داریم و خبرگان یک رکن اساسی در نظام هستند؛ چون بروز و ظهور و کشمکش‌هایی که در مسائل مجلس شورای اسلامی هست، در خبرگان نیست؛ لذا مردم کمتر به آن توجه می‌کنند؛ ولی از نظر تأثیرگذاری در نظام، خیلی جایگاه والایی دارد. بنابراین باید این نکته به مردم توجه داده شود که در انتخابات خبرگان هم، اولاً با همان نشاط و همان احساس وظیفه باید شرکت کنند و آنجا دیگر انتخاب اصلح و معیارهایی که برای انتخاب وجود دارد، خیلی حساس‌تر است؛ چون با رأس نظام جمهوری اسلامی سر و کار دارد. انتخاب ولی‌فقیه و حتی نظارت بر کارهای او که حتی می‌تواند، منجر به عزل ولی‌فقیهی که احیاناً شرایط را از دست داده باشد، بشود و این، یعنی اصل و پایه و ستون اصلی این نظام؛ لذا نباید تحت‌الشعاع مسائل روزمره و انتخابات مجلس شورای اسلامی که با زندگی روزمره مردم سروکار دارد و بیشتر توجه را جلب می‌کند، قرار گیرد. توجه دادن به این مسئله، یک کار اساسی می‌طلبد و کسانی که تأثیرگذار هستند و نخبگان جامعه وظیفه دارند که روی این مسئله هم تأکید و روشنگری کنند که خدایی ناکرده این جنبه تضعیف نشود.